

22.3.2017

Dnro 1300/4/16

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja

Esittelijä: Esittelijäneuvos Anu Rita

ELINKAUTISVANKIEN VAPAUTTAMISLAUSUNTOJEN LAATIMINEN KESTI LIIAN KAUAN

1

KANTELU

Kantelija arvosteli 23.3.2016 päivätyssä kirjeessään Rikosseuraamuslaitoksen käsittelyaikojen pituutta annettaessa elinkautiseen vankeuteen tuomitun ehdonalaista vapauttamista koskevaa lausuntoa hovioikeudelle.

Kantelija kirjoitti omalta osaltaan seuraavasti:

"Minun kohdallani käsittelyajat ovat venyneet todella pitkiksi. Ensimmäisen anomuksen laitoin kun minulla oli tuomiota kulunut kymmenen vuotta ja käsittely RISEn puolelta kesti 1 v 8 kk ja kokonaiskäsittelyaika oli näin ollen n. 1 v 10 kk. Toinen käsittely on nyt kestänyt 1 v 2 kk ja RISEstä on lupailtu päätöstä ajoissa, mutta sitä ei ole kuulunut.

Elinkautisvangin ehdonalaiseen vapauteen päästämistä liittyvässä lainkohdassa sanotaan, että "anomuksen voi laittaa vireille aikaisintaan kaksi vuotta ennen anottua ajankohtaa". Ensimmäisen anomuksen kohdalla minulla ei, käsittelyn pituudesta johtuen, ollut käytännössä mahdollisuutta vapautua anottuna ajankohtana eli 12 vuoden vankeuden jälkeen. Edellä mainitussa tapauksessa RISE on käytännössä päättänyt sen, että pääsenkö vapauteen anottuna ajankohtana vai en. Tämä päätös kuuluu mielestäni hovioikeudelle ja RISEn olisi annettava lausuntonsa niin, että vapautta anovan toivottua päivämäärää voitaisiin hovioikeuden puolesta kunnioittaa, kun päätös on myönteinen vapautumisen kannalta. Jos vapauttamisen valmisteleminen vaaditaan 6 kk valmistelu-aika, ennen 6 kk koevapausaika tulisi RISEn päätöksen tulla viimeistään 1 vuotta ennen anottua ajankohtaa.

Lisäksi mielestäni on huomioitava haitta, joka pitkästä käsittelystä koituu vangille, kun päätös on kielteinen. Kielteisen päätöksen jälkeen on odotettava vuosi, ennen kuin saa laittaa uuden anomuksen liittyen vapautumiseen. Nyt esimerkiksi minun tapauksessani, kun ensimmäisen käsittelyn pituus oli lähes kaksi vuotta ja päätös oli silti kielteinen, jouduin odottamaan lähes kolme vuotta ensimmäisen anomuksen laittamisesta ennen kuin sain laittaa seuraavan. Tästä voi pahimmassa tapauksessa seurata, että vankeusajan pituus venyy 1–2 vuotta pelkästään siitä syystä, että RISE käsittelee asioita todella hitaasti, eikä kunnioita millään tavalla vangin itse anomuksessaan esittämää toivottua päivämäärää vapautumiselle.

Haluaisin teiltä selkeän tulkinnan tälle asialle ja sille, että onko todellakin niin, että Rikosseuraamusvirastolla on päätösvalta siinä, kuinka pitkään elinkautisvankia pidetään vankeudessa. Minä olen käsittänyt asian niin, että vuonna 2006 voimaan tulleen lain mukaan vapautumisen päivämäärän päättää hovioikeus. Lain mukaan on kuitenkin oltava käytännön mahdollisuus vapautua perusajankohtana. Nyt se mahdollisuus on ollut vain teoreettinen, sillä ketään elinkautisvankia ei käytännössä vapauteta 2 kuukauden päässä hovioikeuden päätöksestä. Käsittääkseni myös vapautumisen anottuna päivämääränä tulisi olla mahdollista eikä rikosseuraamusviraston tulisi päättää tapahtuuko niin. Se päätös on hovioikeuden tehtävä."

3 RATKAISU

3.1 Saatu selvitys

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antoi seuraavanlaisen selvityksen.

”Rikosseuraamuslaitos antaa Helsingin hovioikeudelle lausunnon elinkautisvangin ehdonalaiseen vapauteen pääsyä koskevaan hakemukseen lain pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä 1 §:n mukaisesti. Lausuntopyynnöt keskushallintoyksikkö käsittelee tietenkin saapumisjärjestyksessä, jollei ole erityisen painavaa ja perusteltua syytä poiketa tästä. Hovioikeuden lausuntopyynnön saavuttua keskushallintoyksikkö ryhtyy järjestämään yhdessä Psykiatrisen vankisairaalan kanssa ajankohtaa, jolloin hakijalle voidaan tehdä em. lain edellyttämä arvio riskistä syyllistä väkivaltarikokseen. Keskushallintoyksikkö pyytää myös edelleen vankilan ja arviointikeskuksen lausunnot asiaan.

25.5.2016 tietojen mukaan Rikosseuraamuslaitoksessa on 35 elinkautisvangin vapauttamisasian lausuntoa vireillä (200 elinkautisvankia). [Kantelijan nimi poistettu] osalta hovioikeuden lausuntopyyntö on saapunut Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikköön 27.2.2015. [Kantelijan nimi poistettu] on ollut tutkittavana Psykiatrisessa vankisairaalassa 19.5.–29.5.2015 sen arvioimiseksi, mikä on hänen riskinsä syyllistyä väkivaltarikokseen. Psykiatrisen vankisairaalan lausunto on laadittu 4.6.2015. Vankilan lausunto on saapunut keskushallintoyksikköön 17.8.2015 ja arviointikeskuksen lausunto 31.8.2015. Käsittelyaikoja tarkasteltaessa keskimääräiseksi käsittelyajaksi hovioikeuden lausuntopyynnön saapumisesta Rikosseuraamuslaitoksen lausuntoon voidaan katsoa menevän tällä hetkellä noin 1½ vuotta. Kantelijan lausunto on valmistunut 7.6.2016, joten hänen asiansa käsittelyyn on kulunut noin vuosi ja kolme kuukautta.

Keskushallintoyksikössä ajat riskiarviointiin järjestää ja lausuntopyynnöt edelleen vankilaan ja arviointikeskukseen lähettää henkilö, joka myös koostaa saadut lausunnot hyvin pitkälti hovioikeudelle annettavaa lausuntoa varten. Keskushallintoyksikössä on kaksi lakimiestä, jotka vastaavat esittelystä pääjohtajalle ja edustavat asiassa Helsingin hovioikeudessa. Riskiarvioita tehdään Psykiatrisessa vankisairaalassa sekä Turussa että Vantaalla.

On huomioitava, että elinkautisvangin vapauttamishakemuksen käsittely edellyttää siis useiden tahojen lausuntojen edelleen hankkimista keskushallintoyksikköön ja eri virkamiesten käsittelyä eri yksiköissä. Näiden eri yksiköiden ja virkamiesten työtilanteesta johtuen asioiden käsittelyajoissa eri tahoilla on vaihtuvuutta.

Helsingin hovioikeus perustaa vapauttamisajankohdan määräytymisen rikoslain 2 c luvun 10 §:ssä säädettyihin vapauttamisharkinnan kriteereihin sekä yhdenvertaisuuteen.

Todettakoon vielä, että yhdenkään elinkautisvangin hakemuksen käsittelyn yhteydessä ei ole tullut esille, että elinkautisvangin vapauttaminen olisi ”viivästynyt” hakemuksen käsittelyn kestosta johtuvasta syystä. Päinvastoin, monesti kulunut aika on edesauttanut sitä, että Rikosseuraamuslaitos on voinut puoltaa hakemusta. Näin myös [kantelijan nimi poistettu] kohdalla.”

3.2 Oikeusohjeita

Pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annetussa laissa säädetään seuraavaa.

1 § (17.6.2011/737) *Hakemus*

Elinkautiseen vankeuteen tuomitun tai koko rangaistuksen rangaistuslaitoksessa suorittamaan määrätyn ehdonalaista vapauttamista koskeva asia käsitellään Helsingin hovioikeudessa, jossa se tulee vireille vangin hakemuksella.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on hakemuksen johdosta annettava lausunto hovioikeudelle. Lausunnossaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on todettava, puoltaako vai vastustaako se vapauttamista ja onko vanki määrättävä rikoslain (39/1889) 2 c luvussa tarkoitettuun valvottuun koevapauteen. Lausuntoon on liitettävä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön arvio vapauttamisen edellytyksistä ja muu vankia koskeva selvitys. Elinkautiseen vankeuteen tuomittua koskevaan lausuntoon on lisäksi liitettävä arvio vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen.

Vankeuslain (767/2005) 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa tai muusta erityisestä syystä Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi tehdä hakemuksen vangin vapauttamisesta.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on annettava 2 momentissa tarkoitettu lausunto ja 3 momentissa tarkoitettu hakemus liitteineen vangille tiedoksi.

2 § *Asian valmistelun aloittaminen*

Asian valmistelu hovioikeudessa alkaa, kun 1 §:ssä tarkoitettu hakemus saapuu hovioikeuteen, kuitenkin aikaisintaan kaksi vuotta ennen mahdollista vapauttamisajankohtaa.

Jos vankia ei päästetä ehdonalaiseen vapauteen, asia voidaan saattaa hovioikeuden uudelleen ratkaistavaksi vuoden kuluttua hylkäävästä päätöksestä.

3 § (17.6.2011/737) *Asian käsittely Helsingin hovioikeudessa*

Vanki voi esittää asiassa tarpeellista selvitystä. Hovioikeuden on kuultava vankia 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun lausunnon ja saman pykälän 3 momentissa tarkoitettun hakemuksen johdosta.

Hovioikeus voi omasta aloitteestaan päättää asiantuntijalausunnon hankkimisesta, todistelun vastaanottamisesta taikka kirjallisen todisteen tai muun asiakirjan esittämisestä. Tuomioistuimen hankkiman selvityksen johdosta vangille ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Asiassa on järjestettävä suullinen käsittely, jos vanki sitä vaatii, ja muutoinkin, jollei se ole selvästi tarpeetonta. Vanki ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön edustaja on kutsuttava suulliseen käsittelyyn. Suullisessa käsittelyssä voidaan kuulla vankia, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön edustajaa, todistajaa tai muuta henkilöä ja ottaa vastaan muuta selvitystä. Jos vanki ei saavu suulliseen käsittelyyn, asia voidaan ratkaista hänen poissaolostaan huolimatta, jollei hovioikeus pidä hänen henkilökohtaista kuulemistaan tarpeellisena.

Asia on käsiteltävä kiireellisenä.

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Hallintolain 7 §:ssä säädetään palveluperiaatteesta ja palvelun asianmukaisuudesta. Siinä edellytetään, että asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Hallintolain 23 §:ssä säädetään käsittelyn viivytyksettömyydestä. Sen mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

3.3

Kannanotto

Katson Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön menetelleen lainvastaisesti kantelijaa koskevien lausuntojen antamisen keston suhteen sekä yleisemminkin, kun sen Helsingin hovioikeudelle elinkautiseen vankeuteen tuomitun vangin ehdonalaista vapauttamista koskevissa asioissa antamien lausuntojen keskimääräinen käsittelyaika on ollut noin puolitoista vuotta. Asioita ei ole käsitelty ilman aiheetonta viivytystä.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö ei ole selvityksessään yksityiskohtaisesti kertonut, miksi lausuntojen antamisajat ovat pitkiä. Käsittelyn kestoa lienee tarkoitettu selvittää toteamalla, että elinkautisvangin vapauttamishakemuksen käsittely edellyttää useiden tahojen lausuntojen edelleen hankkimista keskushallintoyksikköön ja eri virkamiesten käsittelyä eri yksiköissä. Selvityksessä todetaan myös, että näiden eri yksiköiden ja virkamiesten työtilanteesta johtuen asioiden käsittelyajoissa eri tahoilla on vaihtuvuutta.

Viranomaisen vastuulla on järjestää toimintansa niin, että sen käsiteltäviksi kuuluvat asiat tulevat hallintolain edellyttämin tavoin käsitellyiksi ilman aiheetonta viivytystä ja että yksittäiset virkamiehet voivat hoitaa tehtävänsä virkamieslain edellyttämin tavoin asianmukaisesti ja viivytyksettä. Se, että keskushallintoyksikkö hankkii omaa lausuntoaan varten lausunnot vangin sijoitusvankilalta ja arviointikeskukselta sekä riskiarvion Psykiatrisesta vankisairaala-alueesta, ei voi olla peruste pitkille käsittelyajoille. Laajan ja vaativankaan lausunnon laatiminen näissä yksiköissä tai keskushallintoyksikössä ei nähdäkseni mitenkään voi kestää useita kuukausia.

Laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, ettei virkamiesten työtilanne, eli käytännössä voimavarojen riittämättömyys, johon ilmeisesti on ollut tarkoitus vedota, ole hyväksyttävä peruste lainvastaiselle menettelylle. Yksittäisen virkamiehen osalta on ymmärrettävää, jos hän ei liiallisen työmäärän vuoksi pysty asianmukaisesti hoitamaan kaikkia tehtäviään, mutta viranomaisen tulee ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin, kun tämä on havaittu. Virkamiehen vastuulla on saattaa tilanne viraston johdon tietoon, ellei asia muutoin ole tiedossa. Minulla ei tässä asiassa ole käytettävissäni selvitystä, jonka perusteella yksittäisten virkamiesten moittimiselle olisi perusteita.

Vaikka keskushallintoyksikön vastuulla on ratkaista, miten se järjestää toimintansa siten, että hovioikeuden pyytämät lausunnot kyetään antamaan ilman aiheetonta viivytystä, esitän myös joitakin näkemyksiäni siitä, miten lausunnon antamista voitaisiin jouduttaa.

Kantelijan jälkimmäistä hakemusta koskevista diaaritiedoista käy ilmi, että Helsingin hovioikeuden lausuntopyyntö on saapunut keskushallintoyksikköön 27.2.2015. Lausuntopyyntö kantelijan sijoitusvankilalle ja arviointikeskukselle sekä Psykiatriseen vankisairaalaan on lähetetty 11.5.2015. Asiassa ei ole millään tavoin selvitetty, miksi näitä pyyntöjä ei lähetetty heti hovioikeuden lausuntopyynnön saavuttua. Nähdäkseni

lausuntopyynnön lähettäminen on yksinkertainen ja rutiininomainen toimenpide. Joka tapauksessa se tulisi tämän kaltaisissa asioissa tehdä mahdollisimman pian.

Vankilaan ja arviointikeskukseen lähetetyissä lausuntopyynnöissä on asetettu lausunnon antamisen määräpäiväksi 31.8.2015. Pidän runsaan kolmen ja puolen kuukauden aikaa lausunnon antamiselle varsin pitkänä asian laatu huomioon ottaen. Aikaa voitaneen lyhentää. Sinänsä on asianmukaista asettaa lausunnon antamiselle määräaika, jonka noudattamista tulee myös seurata.

Kantelijan jälkimmäiseen hakemukseen annettu Psykiatrisen vankisairaalan lausunto oli saapunut keskushallintoyksikköön jo 8.6.2015. Sen sijaan hänen ensimmäiseen hakemukseensa annettu Psykiatriseen vankisairaalan lausunto oli diaaritietojen mukaan saapunut keskushallintoyksikköön 23.7.2013, kun lausuntopyyntö oli lähetetty 13.6.2012. Hovioikeuden lausuntopyyntö oli saapunut keskushallintoyksikköön 1.6.2012 ja keskushallintoyksikön lausunto oli lähetetty hovioikeudelle 14.11.2013. En ole kuullut Psykiatrista vankisairaalaan tämän lausunnon antamisen osalta. Näin ollen en arvioi sen menettelyä tässä. Totean kuitenkin yleisellä tasolla, että riskiarvion antamisen kestosta on esitetty muun muassa seuraavaa.

Lain esitöiden mukaan elinkautista vankeusrangaistusta suorittavista tehtävän riskiarvioinnin tekeminen kestäisi arviolta kahdesta viiteen työpäivään, jos tukena ja tietolähteenä on vangin jo hyvin tunteva henkilökunta (HE 279/2010, s. 16). Rikosseuraamuslaitoksessa on tehty selvitys Elinkautisvangit 1980–2013 ja heidän uusintarikollisuutensa (Rikosseuraamuslaitoksen monisteita 5/2014, Marjatta Kaijalainen 29.8.2014). Selvityksen mukaan Psykiatrisen vankisairaalan ylilääkäri Hannu Lauerma on todennut (s. 68, alaviite 39), että elinkautisvangeilla tutkimusjakso kestää useimmiten 10 vuorokautta ja se sisältää niin sanotun osastotarkkailun. Lääkärin ja psykologin työpanosta on arviolta 2–5 työpäivää.

Kantelijaa koskevia riskiarvioita tehtäessä Psykiatrisen vankisairaala oli osa Rikosseuraamuslaitosta. Vuoden 2016 alusta vankien terveydenhuolto on siirtynyt oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen alaisuudesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaiseksi virastoksi, Vankiterveydenhuollon yksiköksi, jonka tehtävänä on järjestää vankien terveyden- ja sairaanhoitopalvelut sekä oikeuspsykiatriset arvioinnit.

Kaikki kantelijan jälkimmäiseen hakemukseen pyydetyt lausunnot olivat saapuneet keskushallintoyksikköön annettuun määräpäivään 31.8.2015 mennessä. Keskushallintoyksikön lausunto hovioikeudelle valmistui 7.6.2016. Siihen, miksi lausunto valmistui vasta yhdeksän kuukauden kuluttua ei ole annettu mitään selvitystä. Yksittäistä vankia koskevan laajankaan lausunnon laatiminen ei voi vaatia näin pitkää aikaa. Käsittelyajan hyväksyttävyyttä arvioitaessa on myös tärkeää ottaa huomioon, minkä tyyppisestä asiasta on kyse.

Pitkäaikaisvankien vapauttaminen on asia, joka tulee käsitellä joutuisasti. Vaikka laissa vain hovioikeudelle on asetettu velvoite käsitellä asia kiireellisenä, tämä velvoite tulee ottaa huomioon myös Rikosseuraamuslaitoksessa. Perustelen tätä seuraavasti.

Hovioikeudelle on laissa asetettu velvoite käsitellä pitkäaikaisvankien ehdonalaista vapauttamista koskevat asiat kiireellisinä, kuten edeltä kohdasta 3.2 käy ilmi. Tästä on lain esitöissä todettu seuraavaa.

”Pykälän 4 momentin nojalla asia olisi käsiteltävä kiireellisenä. Kiireellisyysvaatimus johtuu ennen muuta siitä, että vanki voidaan rikoslain 2 c luvun 10 §:n 3 momentin tai 12 §:n 2 momentin nojalla määrätä mainitun luvun 8 §:ssä tarkoitettuun valvottuun koevapauteen enintään kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Jotta koevapauteen sijoittaminen voitaisiin toteuttaa hallitusti, asia tulee saada käsiteltyä selvästi aikaisemmin kuin kuusi kuukautta ennen tätä vapauttamisajankohtaa.” (HE 262/2004, s.56) Asian kiireellisyys tulee esiin myös useissa muissa lain esitöiden kohdissa.

Lainsäätäjän tarkoittamasta pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelyn kestosta voidaan tehdä johtopäätöksiä myös siitä, mitä lakivaliokunta esitti mietinnössään. Lakivaliokunta ehdotti pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain 2 §:n muuttamista siitä, mitä hallituksen esityksessä oli ehdotettu. Eduskunta hyväksyi lain lakivaliokunnan ehdottaman mukaisena. Lakivaliokunta totesi mietinnössään asian valmistelun aloittamista koskevan 2 §:n osalta seuraavaa.

”Pykälän 1 momentin mukaan lain 1 §:ssä tarkoitettu vapauttamishakemus voidaan tehdä aikaisintaan kaksi vuotta ennen mahdollista vapauttamisajankohtaa. Jos hakemus hylätään, asia voitaisiin 2 momentin mukaan saattaa hovioikeuden uudelleen ratkaistavaksi kahden vuoden väliajoin. Hovioikeudessa valmistelu voitaisiin aloittaa kahden vuoden kuluttua edellisen valmistelun aloittamisesta.

Lakivaliokunnan mielestä mainituissa hylkäystapauksissa kahden vuoden väliaika ennen uuden hakemuksen käsiteltäväksi saamista on melko pitkä, kun kyseessä ovat aina jo varsin pitkään vankeusrangaistusta suorittaneet vangit. Jos hylkäyspäätöksen jälkeinen odotusaika ennen uutta käsittelyä olisi kahta vuotta lyhyempi, se voisi valiokunnan käsityksen mukaan osaltaan kannustaa vankia asialliseen käyttäytymiseen vankilassa hänen odottaessaan uutta mahdollisuutta vapautumiseen. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa pykälässä säädettäväksi, että uusi hakemus on oikeus tehdä vuoden väliajoin. Kyseinen aika lasketaan hovioikeuden aiemmasta hylkäävästä ratkaisusta. Lyhennettäessä odotusaika yhteen vuoteen momentin toisen virkkeen mukainen säännös valmistelun aloittamisesta hovioikeudessa käy valiokunnan mielestä tarpeettomaksi. Siksi valiokunta ehdottaa sen poistamista.” (LaVM 9/2005 vp)

Lakivaliokunnan tarkoitus siis oli, että vangin hakemuksen tullessa hylätyksi hänellä on mahdollisuus saada asia uudelleen vireille hovioikeudessa nopeammin kuin vasta kahden vuoden päästä siitä, kun edellisen hakemuksen käsittely oli alkanut. Nähdäkseni käsittely tulee katsoa alkaneeksi vangin hakemuksen tultua vireille hovioikeudessa, pois lukien tilanne, jossa hakemus on jätetty aiemmin kuin kaksi vuotta ennen mahdollista vapautumisajankohtaa. Jos vangin hakemuksen käsittely hovioikeudessa kestäisi vuoden, kun hän voi lain mukaan jättää uuden hakemuksen vuoden kuluttua hylkäävästä päätöksestä, lopputulos olisi sama kuin hallituksen esityksessä oli ehdotettu. Näin ollen lakivaliokunnan näkemys on ollut, että hovioikeuskäsittely tulee kokonaisuudessaan kestäämään vähemmän kuin vuoden, koska muutoin valiokunnan esittämä muutos ei olisi lyhentänyt vangin odotusaikaa.

Pidän selvänä, että Rikosseuraamuslaitokselta pyydettävä lausunto ja sen Vankiterveydenhuollon yksiköltä hankkima Psykiatrisessa vankisairaalassa laadittava riskiarvio ei saa estää hovioikeuden mahdollisuutta käsitellä asia laissa edellytetyin tavoin.

Lainsäätäjän tarkoitus on ollut, että elinkautiseen vankeuteen tuomituilla on mahdollisuus päästä, edellytysten siihen täytyessä, ehdonalaiseen vapauteen laissa säädetyn aikaisimman vapauttamisajankohdan puitteissa. Vaikka ehdonalainen vapauttaminen aikaisimpana mahdollisena ajankohtana lienee harvinaista, tämän tulisi kuitenkin olla mahdollista.

Viranomainen ei saa omalla toiminnallaan, käsittelyaikojen vuoksi, tehdä tätä mahdollisuutta tyhjäksi.

4

TOIMENPITEET

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 10 §:n 1 momentin nojalla annan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle huomautuksen vastaisen varalle edellä kohdassa 3.3 selostetusta lainvastaisesta menettelystä. Tässä tarkoituksessa lähetän sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Lähetän päätökseni tiedoksi Helsingin hovioikeudelle.

Lähetän päätökseni tiedoksi myös Vankiterveydenhuollon yksikölle.